

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 12 ΜΑΡΤΙΟΥ 1977

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
75

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 563

Περί κυρώσεως τῆς ἐν Οὐάσιγκτωνι, Λονδίνῳ καὶ Μόσχῃ ταυτοχρόνως τεθείσης πρὸς ὑπογραφήν τὴν 29ην Μαρτίου 1972 Συμβάσεως ἐπὶ τῆς Διεθνoῦς εὐθύνης διὰ ζημίας προκαλουμένης ἐξ ἀντικειμένων ἐκτοξευομένων εἰς τὸ διάστημα.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαμεν:

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦται καὶ ἔχει ἰσχὺν νόμου ἡ ἐν Οὐάσιγκτωνι, Λονδίνῳ καὶ Μόσχῃ ταυτοχρόνως τεθεῖσα πρὸς ὑπογραφήν τὴν 29ην Μαρτίου 1972 Σύμβασις ἐπὶ τῆς Διεθνoῦς εὐθύνης διὰ ζημίας προκαλουμένης ἐξ ἀντικειμένων ἐκτοξευομένων εἰς τὸ διάστημα, ἥς τὸ κείμενον ἐν προτοτύπῳ εἰς τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν καὶ ἐν μεταφράσει εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἔχει ὡς ἔπεται:

CONVENTION ON INTERNATIONAL LIABILITY FOR DAMAGE CAUSED BY SPACE OBJECTS

The States Parties to this Convention,

Recognising the common interest of all mankind in furthering the exploration and use of outer space for peaceful purposes,

Recalling the Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies,

Taking into consideration that, notwithstanding the precautionary measures to be taken by States and international intergovernmental organisations involved in the launching of space objects, damage may on occasion be caused by such objects,

Recognising the need to elaborate effective international rules and procedures concerning liability for damage caused by space objects and to ensure, in particular, the prompt payment under the terms of this Convention of a full and equitable measure of compensation to victims of such damage,

Believing that the establishment of such rules and procedures will contribute to the strengthening of international co-operation in the field of the exploration and use of outer space for peaceful purposes,

Have agreed on the following :

Article I.

For the purposes of this Convention :

(a) The term «damage» means loss of life, personal injury or other impairment of health; or loss of or damage to property of States or of persons, natural or juridical, or property of international intergovernmental organisations;

(b) The term «launching» includes attempted launching;

(c) The term «launching State» means:

(i) a state which launches or procures the launching of a space object;

(ii) a State from whose territory or facility a space object is launched;

(d) The term «space object» includes component parts of a space object as well as its launch vehicle and parts thereof.

Article II.

A launching State shall be absolutely liable to pay compensation for damage caused by its space object on the surface of the earth or to aircraft in flight.

Article III.

In the event of damage being caused elsewhere than on the surface of the earth to a space object of one launching State or to persons or property on board such a space object by a space object of another launching State, the latter shall be liable only if the damage is due to its fault or the fault of persons for whom it is responsible.

Article IV.

1. In the event of damage being caused elsewhere than on the surface of the earth to a space object of one launching State or to persons or property on board such a space object by a space object of another launching State, and of damage thereby being caused to a third State or to its natural or juridical persons, the first two States shall be jointly and severally liable to the third State, to the extent indicated by the following :

(a) If the damage has been caused to the third State on the surface of the earth or to aircraft in flight, their liability to the third State shall be absolute;

(b) If the damage has been caused to a space object of the third State or to persons or property on board that space object elsewhere than on the surface of the earth, their liability to the third State shall be based on the fault of either of the first two States or on the fault of persons for whom either is responsible.

2. In all cases of joint and several liability referred to in paragraph 1 of this Article, the burden of compensation for the damage shall be apportioned between the first two States in accordance with the extent to which they were at fault; if the extent of the fault of each of these States cannot be established, the burden of compensation shall be apportioned equally between them. Such apportionment shall be without prejudice to the right of the third State to seek the entire compensation due under this Convention from any or all of the launching States which are jointly and severally liable.

Article V.

1. Whenever two or more States jointly launch a space object, they shall be jointly and severally liable for any damage caused.

2. A launching State which has paid compensation for damage shall have the right to present a claim for indemnification to other participants in the joint launching. The participants in a joint launching may conclude agreements regarding the apportioning among themselves of the financial obligation in respect of which they are jointly and severally liable. Such agreements shall be without prejudice to the right of a State sustaining damage to seek the entire compensation due under this Convention from any or all of the launching States which are jointly and severally liable.

3. A State from whose territory or facility a space object is launched shall be regarded as a participant in a joint launching.

Article VI.

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of this Article, exoneration from absolute liability shall be granted to the extent that a launching State establishes that the damage has resulted either wholly or partially from gross negligence or from an act or omission done with intent to cause damage on the part of claimant State or of natural or juridical persons it represents.

2. No exoneration whatever shall be granted in cases where the damage has resulted from activities conducted by a launching State which are not in conformity with international law including, in particular, the Charter of the United Nations and the Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies.

Article VII.

The provisions of this Convention shall not apply to damage caused by a space object of a launching State to:

(a) nationals of that launching State ;

(b) foreign nationals during such time as they are participating in the operation of that space object from the time of its launching or at any stage thereafter until its descent or during such time as they are in the immediate vicinity of a planned launching or recovery area as the result of an invitation by that launching State.

Article VIII.

1. A State which suffers damage, or whose natural or juridical persons suffer damage, may present to a launching State a claim for compensation for such damage.

2. If the State of nationality has not presented a claim, another State may, in respect of damage sustained in its territory by any natural or juridical person, present a claim to a launching State.

3. If neither the State of nationality nor the State in whose territory the damage was sustained has presented a claim or notified its intention of presenting a claim, another State may, in respect of damage sustained by its permanent residents, present a claim to a launching State.

Article IX.

A claim for compensation for damage shall be presented to a launching State through diplomatic channels. If a State does not maintain diplomatic relations with the launching State concerned, it may request another State to present its claim to that launching State or otherwise represent its interests under this Convention. It may also present its claim through the Secretary-General of the United Nations, provided the claimant State and the launching State are both Members of the United Nations.

Article X.

1. A claim for compensation for damage may be presented to a launching State not later than one year following the date of the occurrence of the damage or the identification of the launching State which is liable.

2. If, however, a State does not know of the occurrence of the damage or has not been able to identify the launching State which is liable, it may present a claim within one year following the date on which it learned of the aforementioned facts; however, this period shall in no event exceed one year following the date on which the State could reasonably be expected to have learned of the facts through the exercise of due diligence.

3. The time-limits specified in paragraphs 1 and 2 of this Article shall apply even if the full extent of the damage may not be known. In this event, however, the claimant State shall be entitled to revise the claim and submit additional documentation after the expiration of such time-limits until one year after the full extent of the damage is known.

Article XI.

1. Presentation of a claim to a launching State for compensation for damage under this Convention shall not require the prior exhaustion of any local remedies which may be available to a claimant State or to natural or juridical persons it represents.

2. Nothing in this Convention shall prevent a State, or natural or juridical persons it might represent, from pursuing a claim in the courts or administrative tribunals or agencies of a launching State. A State shall not, however, be entitled to present a claim under this Convention in respect of the same damage for which a claim is being pursued in the courts or administrative tribunals or agencies of a launching State or under another international agreement which is binding on the States concerned.

Article XII.

The compensation which the launching State shall be liable to pay for damage under this Convention shall be determined in accordance with international law and the principles of justice and equity, in order to provide such reparation in respect of the damage as will restore the person, natural or juridical, State or international organisation on whose behalf the claim is presented to the condition which would have existed if the damage had not occurred.

Article XIII.

Unless the claimant State and the State from which compensation is due under this Convention agree on another form of compensation, the compensation shall be paid in the currency of the claimant State or, if that State so requests, in the currency of the State from which compensation is due.

Article XIV.

If no settlement of a claim is arrived at through diplomatic negotiations as provided for in Article IX, within one year from the date on which the claimant State notifies the launching State that it has submitted the documentation of its claim, the parties concerned shall establish a Claims Commission at the request of either party.

Article XV.

1. The Claims Commission shall be composed of three members; one appointed by the claimant State, one appointed by the launching State and the third member, the Chairman, to be chosen by both parties jointly. Each party shall make its appointment within two months of the request for the establishment of the Claims Commission.

2. If no agreement is reached on the choice of the Chairman within four months of the request for the establishment of the Commission, either party may request the Secretary-General of the United Nations to appoint the Chairman within a further period of two months.

Article XVI.

1. If one of the parties does not make its appointment within the stipulated period, the Chairman shall, at the request of the other party, constitute a single-member Claims Commission.

2. Any vacancy which may arise in the Commission for whatever reason shall be filled by the same procedure adopted for the original appointment.

3. The Commission shall determine its own procedure.

4. The Commission shall determine the place or places where it shall sit and all other administrative matters.

5. Except in the case of decisions and awards by a single-member Commission, all decision and awards of the Commission shall be by majority vote.

Article XVII.

No increase in the membership of the Claims Commission shall take place by reason of two or more claimant States or launching States being joined in any one proceeding before the Commission.

The claimant States so joined shall collectively appoint one member of the Commission in the same manner and subject to the same conditions as would be the case for a single claimant State. When two or more launching States are so joined, they shall collectively appoint one member of the Commission in the same way. If the claimant States or the launching States do not make the appointment within the stipulated period, the Chairman shall constitute a single-member Commission.

Article XVIII.

The Claims Commission shall decide the merits of the claim for compensation and determine the amount of compensation payable, if any.

Article XIX.

1. The Claims Commission shall act in accordance with the provisions of Article XII.

2. The decision of the Commission shall be final and binding if the parties have so agreed; otherwise the Commission shall render a final and recommendatory award, which the parties shall consider in good faith. The Commission shall state the reasons for its decision or award.

3. The Commission shall give its decision or award as promptly as possible and no later than one year from the date of its establishment, unless an extension of this period is found necessary by the Commission.

4. The Commission shall make its decision or award public. It shall deliver a certified copy of its decision or award to each of the parties and to the Secretary-General of the United Nations.

Article XX.

The expenses in regard to the Claims Commission shall be borne equally by the parties, unless otherwise decided by the Commission.

Article XXI.

If the damage caused by a space object presents a large-scale danger to human life or seriously interferes with the living conditions of the population or the functioning of vital centres, the States Parties, and in particular the launching State, shall examine the possibility of rendering appropriate and rapid assistance to the State which has suffered the damage, when it so requests. However, nothing in this Article shall affect the rights or obligations of the States Parties under this Convention.

Article XXII.

1. In this Convention, with the exception of Articles XXIV to XXVII, references to States shall be deemed to apply to any international intergovernmental organisation which conducts space activities if the organisation declares its acceptance of the rights and obligations provided for in this Convention and if a majority of the States members of the organisation are State Parties to this Convention and to the Treaty on Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, including the Moon and Other Celestial Bodies.

2. States members of any such organisation which are States Parties to this Convention shall take all appropriate steps to ensure that the organisation makes a declaration in accordance with the preceding paragraph.

3. If an international intergovernmental organisation is liable for damage by virtue of the provisions of this Convention, that organisation and those of its members which are States Parties to this Convention shall be jointly and severally liable; provided, however, that :

(a) any claim for compensation in respect of such damage shall be first presented to the organisation;

(b) only where the organisation has not paid, within a period of six months, any sum agreed or determined to be due as compensation for such damage, may the claimant State invoke the liability of the members which are States Parties to this Convention for the payment of that sum.

4. Any claim, pursuant to the provisions of this Convention for compensation in respect of damage caused to an organisation which has made a declaration in accordance with paragraph 1 of this Article shall be presented by a State member of the organisation which is a State Party to this Convention.

Article XXIII.

1. The provisions of this Convention shall not affect other international agreements in force in so far as relations between the States Parties to such agreements are concerned.

2. No provision of this Convention shall prevent States from concluding international agreements reaffirming, supplementing or extending its provisions.

Article XXIV.

1. This Convention shall be open to all States for signature. Any State which does not sign this Convention before its entry into force in accordance with paragraph 3 of this Article may accede to it at any time.

2. This Convention shall be subject to ratification by signatory States. Instruments of ratification and instruments of accession shall be deposited with the Governments of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, the Union of Soviet Socialist Republics and the United States of America, which are hereby designated the Depositary Governments.

3. This Convention shall enter into force on the deposit of the fifth instrument of ratification.

4. For States whose instruments of ratification or accession are deposited subsequent to the entry into force of this Convention, it shall enter into force on the date of the deposit of their instruments of ratification or accession.

5. The Depositary Governments shall promptly inform all signatory and acceding States of the date of each signature, the date of deposit of each instrument of ratification and accession to this Convention, the date of its entry into force and other notices.

6. This Convention shall be registered by the Depositary Governments pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article XXV.

Any State Party to this Convention may propose amendments to this Convention. Amendments shall enter into force for each State Party to the Convention accepting the amendments upon their acceptance by a majority of the States Parties to the Convention and thereafter for each remaining State Party on the date of acceptance by it.

Article XXVI.

Ten years after the entry into force of this Convention, the question of the review of this Convention shall be included in the provisional agenda of the United Nations General Assembly in order to consider, in the light of past application of the Convention, whether it requires revision. However, at any time after the Convention has been in force for five years, and at the request of one third of the States Parties to the Convention, and with the concurrence of the majority of the States Parties, a conference of the States Parties shall be convened to review this Convention.

Article XXVII.

Any State Party to this Convention may give notice of its withdrawal from the Convention one year after its entry into force by written notification to the Depositary Governments. Such withdrawal shall take effect one year from the date of receipt of this notification.

Article XXVIII.

This Convention, of which the English, Russian, French, Spanish and Chinese texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Depositary Governments. Duly certified copies of this Convention shall be transmitted by the Depositary Governments to the Governments of the signatory and acceding States.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΔΙΑ ΖΗΜΙΑΣ ΠΡΟΚΑΛΟΥΜΕΝΑΣ ΕΞ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΚΤΟΞΕΥΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Τὰ ὡδε συμβαλλόμενα Κράτη :

Ἀναγνωρίζοντα τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον ὁλοκλήρου τῆς Ἀνθρωπότητος εἰς τὴν συνέχισιν τῆς ἐξερעυνήσεως καὶ χρησιμοποίησεως τοῦ διαστήματος δι' εἰρηνικοὺς σκοποὺς, ἔχοντα ὑπ' ὄψει τὴν Συμφωνίαν ἐπὶ τῶν Ἀρχῶν τῶν διεποῦσων τὰς δραστηριότητας τῶν Κρατῶν εἰς τὴν ἐξερעυνήσιν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ διαστήματος, συμπεριλαμβανομένης τῆς Σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν οὐρανίων σωμάτων, ἐκτιμῶντα ὅτι, ἀνεξαρτήτως τῶν προληπτικῶν μέτρων τῶν ληφθησομένων παρὰ τῶν Κρατῶν καὶ τῶν διεθνῶν διακυβερνητικῶν ὀργανισμῶν, τῶν ἀναμειγνυμένων εἰς τὴν ἐκτόξευσιν ἀντικειμένων εἰς τὸ διάστημα, εἶναι ἐνδεχόμενον γὰρ προκληθῇ ζημία ἐκ τῶν τοιούτων ἀντικειμένων, ἀναγνωρίζοντα τὴν ἀνάγκην ἐπεξεργασίας ἀποτελεσματικῶν διεθνῶν κανονισμῶν καὶ διαδικασιῶν σχετικῶς πρὸς τὴν εὐθύνην ἐκ ζημίας προκαλουμένης ἐξ ἀντικειμένων ἐκτοξευομένων εἰς τὸ διάστημα, καὶ ἐξασφαλίσεως, εἰδικῶς, τῆς ταχείας καταβολῆς κατὰ τοὺς ὅρους τῆς Συμβάσεως ταύτης, πλήρους καὶ δικαίας ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑποστάντας τοιαύτην ζημίαν, πιστεύοντα ὅτι ἡ καθιέρωσις τοιούτων κανονισμῶν καὶ διαδικασιῶν θὰ συμβάλλῃ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς διεθνούς συνεργασίας εἰς τὸν τομέα τῆς ἐξερעυνήσεως καὶ χρησιμοποίησεως τοῦ διαστήματος δι' εἰρηνικοὺς σκοποὺς, συνεφώνησαν ἐπὶ τῶν ὧσων ἔπονται :

Ἄρθρον I.

Διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς παρούσης Συμβάσεως :

α) Ὁ ὅρος «ζημία» σημαίνει ἀπώλειαν ζωῆς, σωματικὴν βλάβην ἢ ἄλλαν βλάβην τῆς υγείας, ἢ ἀπώλειαν ἢ ζημίαν περιουσίας Κρατῶν ἢ προσώπων, φυσικῶν ἢ νομικῶν, ἢ περιουσίας διεθνῶν διακυβερνητικῶν ὀργανισμῶν.

β) Ὁ ὅρος «ἐκτόξευσις» περιλαμβάνει καὶ τὴν ἀπόπειραν ἐκτοξεύσεως.

γ) Ὁ ὅρος «ἐκτοξεῦον Κράτος» σημαίνει :

(i) Κράτος τὸ ὁποῖον ἐκτοξεύει ἢ παρέχει τὰ μέσα πρὸς ἐκτόξευσιν ἀντικειμένου εἰς τὸ διάστημα.

(ii) Κράτος ἐκ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐγκαταστάσεως τοῦ ὁποῖου ἐκτοξεύεται ἀντικείμενον εἰς τὸ διάστημα.

δ) Ὁ ὅρος «ἀντικείμενον ἐκτοξευόμενον εἰς τὸ διάστημα» περιλαμβάνει τὰ συστατικὰ αὐτοῦ μέρη ὡς καὶ τὸ ὄχημα ἐκτοξεύσεως καὶ τὰ τμήματα αὐτοῦ.

Ἄρθρον II.

Τὸ ἐκτοξεῦον κράτος θὰ εἶναι ἀπολύτως ὑπεύθυνον νὰ καταβάλλῃ ἀποζημιώσιν διὰ ζημίαν προκληθεῖσαν ὑπὸ ἀντικειμένου του, ἐκτοξευομένου εἰς τὸ διάστημα, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἢ εἰς ἀεροσκάφος ἐν πτήσῃ.

Ἄρθρον III.

Εἰς περίπτωσιν βλάβης προκαλουμένης ἀλλοχοῦ ἐκτὸς τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς εἰς ἕτερον ἀντικείμενον ἐκτοξευόμενον εἰς τὸ διάστημα ἐκτοξευόντος τινος Κράτους ἢ εἰς πρόσωπα ἢ περιουσίας ἐντὸς αὐτοῦ, ὑπὸ ἀντικειμένου ἐκτοξευομένου εἰς τὸ διάστημα ὑπὸ ἑτέρου Κράτους, τὸ τελευταῖον τοῦτο θὰ εὐθύνηται μόνον ἐὰν ἡ ζημία ὀφείλεται εἰς πταῖσμα τοῦ ἢ εἰς πταῖσμα τῶν προσώπων δι' ἃ εἶναι ὑπεύθυνον.

Ἄρθρον IV.

1. Εἰς περίπτωσιν ζημίας προκληθείσης ἀλλοχοῦ ἐκτὸς τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς εἰς ἀντικείμενον ἐκτοξευόμενον εἰς τὸ διάστημα ἐνὸς ἐκτοξεύοντος Κράτους, ἢ εἰς πρόσωπα ἢ περιουσίαν ἐντὸς τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὑπὸ ἀντικειμένου ἐκτοξευομένου εἰς τὸ διάστημα ὑπὸ ἑτέρου ἐκτοξεύοντος Κράτους, καὶ ζημίας προκαλουμένης ὡς ἐκ τούτου, εἰς τρίτον Κράτος, ἢ εἰς νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα τούτου, τὰ

πρῶτα δύο Κράτη εἶναι εἰς ὁλόκληρον ὑπεύθυνα ἐναντι τοῦ τρίτου Κράτους, ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται :

(α) Ἐὰν ἡ ζημία προσκλήθῃ εἰς τὸ τρίτον Κράτος, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἢ ἐπὶ ἀεροσκάφους ἐν πτήσῃ, ἡ εὐθύνη τῶν ἐναντι τοῦ τρίτου Κράτους θὰ εἶναι ἀπόλυτος.

(β) Ἐὰν ἡ ζημία προσκλήθῃ εἰς ἀντικείμενον ἐκτοξευόμενον εἰς τὸ διάστημα παρὰ τοῦ τρίτου Κράτους, ἢ εἰς ἐπιβαίνοντα τούτου πρόσωπα ἢ περιουσίαν, ἀλλοχοῦ ἐκτὸς τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἡ εὐθύνη τῶν ἐναντι τοῦ τρίτου Κράτους θὰ βασίζεται ἐπὶ τοῦ πταίσματος οἰοῦντο ἐκ τῶν πρώτων δύο Κρατῶν, ἢ ἐπὶ τοῦ πταίσματος προσώπων δι' ἃ οἰοῦντο ἐκ τῶν δύο αὐτῶν Κρατῶν εἶναι ὑπεύθυνον.

2. Εἰς ἀπάσας τὰς περιπτώσεις εἰς ὁλόκληρον εὐθύνης, συμφώνως πρὸς τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου τούτου, τὸ βάρος τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ζημίαν θὰ κατανεμηθῇ μεταξὺ τῶν πρώτων δύο Κρατῶν, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ πταίσματος ἐκάστου. Ἐὰν ἡ ἔκτασις τοῦ πταίσματος ἐκτέροις τῶν Κρατῶν αὐτῶν δὲν δύναται νὰ διαπιστωθῇ, τὸ βάρος τῆς ἀποζημιώσεως θὰ κατανεμηθῇ ἐξ ἡμισείας μεταξὺ αὐτῶν. Ἡ τοιαύτη κατανομή δὲν θὰ θίγῃ τὸ δικαίωμα τοῦ τρίτου Κράτους νὰ αξιώσῃ ὁλόκληρον τὴν κατὰ τὴν παρούσαν Σύμβασιν ὀφειλομένην ἀποζημιώσιν ἀπὸ οἰοῦντο ἢ ἅπαντα τὰ εἰς ὁλόκληρον εὐθύνόμενα ἐκτοξεύοντα Κράτη.

Ἄρθρον V.

1. Ὅσακις δύο ἢ πλείονα Κράτη, ἀπὸ κοινοῦ, ἐκτοξεύουν ἀντικείμενον εἰς τὸ διάστημα, θὰ εὐθύνωνται εἰς ὁλόκληρον διὰ πᾶσαν προκαλουμένην ζημίαν.

2. Ἐκτοξεῦον Κράτος τὸ ὁποῖον κατέβαλεν ἀποζημιώσιν διὰ ζημίαν θὰ ἔχῃ δικαίωμα ἀναγωγῆς κατ' ἄλλων συμμετασχόντων εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἐκτόξευσιν. Οἱ μετέχοντες εἰς ἀπὸ κοινοῦ ἐκτόξευσιν, δύναται νὰ συνάπτουν συμβάσεις σχετικῶς πρὸς τὴν κατανομήν μεταξὺ αὐτῶν τῆς οἰκονομικῆς ὑποχρέωσεως σχετικῶς πρὸς τὴν ὅποιαν ταῦτα εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον. Αἱ συμβάσεις αὗται δὲν θὰ θίγουν τὸ δικαίωμα Κράτους ὑφισταμένου ζημίαν, νὰ αξιώσῃ ὁλόκληρον τὴν ἀποζημιώσιν, τὴν κατὰ τὴν παρούσαν Σύμβασιν ὀφειλομένην, παρὰ τινος ἢ ἀπάντων τῶν ἐκτοξευόντων Κρατῶν, ἅτινα εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον.

3. Κράτος, ἐκ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐγκαταστάσεως τοῦ ὁποῖου ἐκτοξεύεται ἀντικείμενον τι εἰς τὸ διάστημα, θὰ θεωρῆται ὡς μετέχον τῆς κοινῆς ἐκτοξεύσεως.

Ἄρθρον VI.

1. Ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, θὰ παρέχεται ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς ἀπολύτου εὐθύνης εἰς ἣν ἔκτασιν ἀποδεικνύει ἐκτοξεῦον τι Κράτος ὅτι ἡ ζημία ἐπῆλθεν ἐν βλῶ ἢ ἐν μέρει ἐκ βαρείας ἀμελείας ἢ ἐκ πράξεώς τινος ἢ παραλείψεως γενομένης τῇ προθέσει προκλήσεως ζημίας ἀπὸ μέρους προβάλλοντος ἀξιῶσεως Κράτους ἢ φυσικοῦ ἢ νομικοῦ τινος προσώπου, παρ' αὐτοῦ ἐκπροσωπούμενου.

2. Οὐδεμιᾶς φύσεως ἀπαλλαγὴ θὰ παρέχεται εἰς ἃς περιπτώσεις ἢ βλάβη ἐπῆλθεν ἐκ δραστηριοτήτων ἐκτοξεύοντος Κράτους αἵτινες δὲν συμφωνοῦν πρὸς τὸ Διεθνὲς Δίκαιον, συμπεριλαμβανόντος, εἰδικῶς, τὸν Χάρτην τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, καὶ τὴν Συμφωνίαν ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῶν διεποῦσων τὰς δραστηριότητας τῶν Κρατῶν εἰς τὴν ἐξερעυνήσιν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ διαστήματος, συμπεριλαμβανομένης τῆς σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν οὐρανίων σωμάτων.

Ἄρθρον VII.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως δὲν θὰ ἐφαρμόζονται ἐπὶ ζημίας προκαλουμένης ὑπὸ ἀντικειμένου ἐκτοξευομένου εἰς τὸ διάστημα παρὰ τινος Κράτους εἰς :

(α) Ὑπηκόους αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐκτοξεύοντος Κράτους.

(β) Ἀλλοδαποὺς ὑπηκόους κατὰ τὸν χρόνον αὐτόν, ἔσθ' ὅσον συμμετέχουν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ εἰς τὸ διάστημα ἐκτοξευομένου ἀντικειμένου τούτου, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς

έκτοξεύσεώς του ή όποτεδήποτε μετά ταύτην, έως τής καθόδου του, ή καθ' όν χρόνον εύρίσκονται έγγύτατα τής περιοχής έκτοξεύσεως ή αναλήψεως, κατόπιν προσλήσεως υπό του έκτοξεύοντος τούτου Κράτους.

Άρθρον VIII.

1. Κράτος ύφιστάμενον ζημίαν, ή τοϋ όποιου ύπήκοοι ή νομικά πρόσωπα ύφίστανται ζημίαν, δύναται να προβάλλη αξίωσιν αποζημιώσεως κατά τοϋ έκτοξεύοντος Κράτους διά την ζημίαν ταύτην.

2. Έάν τό Κράτος τής Ίθαγενείας δέν προβάλλη τοιαύτην αξίωσιν, έτερον Κράτος δύναται, σχετικώς προς ζημίαν έπελθοϋσαν εις τό έδαφος του εις πέν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον, να προβάλλη τοιαύτην αξίωσιν εις έκτοξεϋον Κράτος.

3. Έάν οϋτε τό Κράτος ίθαγενείας οϋδέ τό Κράτος εις τό έδαφος τοϋ όποιου έπηλθεν ή ζημία προέβαλον αξίωσιν, οϋδέ έγνωστοποίησαν την πρόθεσιν των να προβάλλουν αξίωσιν, έτερον Κράτος δύναται, σχετικώς προς ζημίαν έπελθοϋσαν εις μονίμους κατοίκους του, να προβάλλη τοιαύτην αξίωσιν έναντι έκτοξεύοντος Κράτους.

Άρθρον IX.

Ή αξίωσις αποζημιώσεως διά ζημίαν δέον να υποβάλλεται εις τό έκτοξεϋον Κράτος διά τής διπλωματικής όδοϋ. Έάν Κράτος τι δέν διατηρή διπλωματικές σχέσεις μετά τοϋ έκτοξεύοντος Κράτους, δύναται να ζητήση από έτερον Κράτος να υποβάλλη την αξίωσιν του, εις τό έκτοξεϋον Κράτος, ή άλλως να εκπροσωπήση τά συμφέροντά του κατά την παρούσαν Σύμβασιν. Δύναται ώσαύτως να υποβάλλη την αξίωσιν του διά τοϋ Γενικοϋ Γραμματέως τών Ήνωμένων Έθνών, υπό την προϋπόθεσιν ότι τό προβάλλον την αξίωσιν Κράτος και τό έκτοξεϋον Κράτος είναι άμφοτέρα Μέλη των Ήνωμένων Έθνών.

Άρθρον X.

1. Αξίωσις αποζημιώσεως δύναται να υποβληθῇ εις έκτοξεϋον Κράτος οϋχι βραδύτερον τοϋ έτους από τής ήμερομηνίας τής έπελεύσεως τής ζημίας ή από τής εξακριβώσεως τοϋ ύπευθύνου διά την ζημίαν Κράτους.

2. Έάν έν τούτοις έν Κράτος δέν γνωρίζη την έπέλευσιν τής ζημίας, ή δέν ήδυνήθη να διακριβώση την ταυτότητα τοϋ έκτοξεύοντος Κράτους, τό όποιον εύθύνεται διά την ζημίαν, δύναται να υποβάλλη αξίωσιν έντός έτους άφ' ής περιήλθον εις γνώσιν του τά άνωτέρω αναφερθέντα πραγματικά περιστατικά. Έν τούτοις, ή περίοδος αύτη έν οϋδεμιᾳ περιπτώσει θα υπερβαίνη τό έτος από τής ήμερομηνίας καθ' ήν τό Κράτος θα άνεμένετο εύλόγως ότι θα έχη πληροφορηθῇ τά πραγματικά ταϋτα περιστατικά, διά τής καταβολής τής δευτέρας έπιμελείας.

3. Τά έν παρ. 1 και 2 καθοριζόμενα χρονικά περιθώρια θα εφαρμόζονται ακόμη εάν δέν είναι γνωστή ή πλήρης έκτασις τής ζημίας. Εις την περίπτωσιν ταύτην όμως, τό αξιούν Κράτος θα δικαιούται να αναθεωρήση την αξίωσιν του υποβάλλον συμπληρωματικά έγγραφα μετά την έκπνοήν των τοιούτων χρονικών όρίων, έως τής παρελεύσεως έτους άφ' ής γνωσθῇ ή πλήρης έκτασις τής ζημίας.

Άρθρον XI.

1. Ή υποβολή αξιώσεως εις έκτοξεϋον Κράτος δι' αποζημιώσιν, κατά την παρούσαν Σύμβασιν, δέν απαιτεί την προτέραν εξάντλησιν οίανδήποτε τοπικών μέσων των ένδεχομένων προσιτών εις τό αξιούν Κράτος ή εις φυσικά ή νομικά πρόσωπα τούτου.

2. Τά έν τῇ παρούση Συμβάσει, δέν κωλύουν Κράτος, ή φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον παρ' αϋτοϋ εκπροσωπούμενον, να υποβάλλη την αξίωσιν του ένώπιον των πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων, ή δημοσίων ύπηρεσιών τοϋ έκτοξεύοντος Κράτους. Έν Κράτος έν τούτοις δέν θα δικαιούται να υποβάλλη την κατά την Σύμβασιν ταύτην αξίωσιν του περί τής αϋτής ζημίας διά την όποιαν (ζημίαν) ήδη έπιδιώκεται αποζημιώσις ένώπιον των πολιτικών ή διοικητικών

δικαστηρίων ή δημοσίων ύπηρεσιών τοϋ έκτοξεύοντος Κράτους, ή συμφώνως προς άλλην διεθνῇ σύμβασιν δεσμεύσαν τά ενδιαφερόμενα Κράτη.

Άρθρον XII.

Ή αποζημιώσις δι' ήν εύθύνεται τό έκτοξεϋον Κράτος διά ζημίαν κατά την παρούσαν Σύμβασιν, θα καθορίζεται συμφώνως προς τό διεθνές δίκαιον και τάς άρχάς τής δικαιοσύνης και τοϋ περί δικαίου αίσθήματος, ίνα παρέχεται τοιαύτη αποκατάστασις σχετικώς προς την ζημίαν, ώστε να αποκαθίσταται τό φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον, τό Κράτος ή ό διεθνής όργανισμός διά λογαριασμόν τοϋ όποιου υποβάλλεται ή αξίωσις, εις οίαν κατάστασιν θα εύρίσκετο εάν δέν είχεν επέλθει ή ζημία.

Άρθρον XIII.

Έξαιρουμένης τής περιπτώσεως καθ' ήν τό αξιούν Κράτος και τό κατά την παρούσαν Σύμβασιν όφειλον την αποζημιώσιν Κράτος συμφωνούν επί άλλου είδους αποζημιώσεως, ή αποζημιώσις θα καταβάλλεται εις τό νόμισμα τοϋ αξιούντος Κράτους, ή, εάν τό Κράτος τούτο τό ζητήση, εις τό νόμισμα τοϋ ύφ' οϋ όφείλεται ή αποζημιώσις Κράτους.

Άρθρον XIV.

Έάν οϋδεμία ρύθμισις τής αξιώσεως έπιτευχῇ διά τής διπλωματικής όδοϋ ως έν άρθρω IX προβλέπεται, έντός έτους από τής ήμερομηνίας καθ' ήν τό αξιούν Κράτος εκινοποιήσεν εις τό έκτοξεϋον Κράτος ότι υπέβαλε τά δικαιολογητικά τής αξιώσεως τοϋ έγγραφα, τά ενδιαφερόμενα μέρη θα συστήσουν Έπιτροπήν Αξιώσεων, τῇ αϊτήσει έκάτερου των μερών.

Άρθρον XV.

1. Ή επί των Αξιώσεων Έπιτροπή θα άπαρτίζηται εκ τριών μελών ένός διοριζομένου παρὰ τοϋ αξιούντος Κράτους, ένός διοριζομένου παρὰ τοϋ έκτοξεύοντος Κράτους, και ένός τρίτου, μέλους, τοϋ Προέδρου έπιλεγομένου υπό άμφοτέρων των μερών από κοινού. Έκαστον μέρας θα πραγματοποιή τον διορισμόν έν δικαιούται έντός δύο μηνών από τής αϊτήσεως τής συστάσεως τής επί των Αξιώσεων Έπιτροπῆς.

2. Έάν δέν έπιτευχῇ συμφωνία τις επί τής εκλογῆς τοϋ Προέδρου έντός τεσσάρων μηνών από τής αϊτήσεως, δια την σύστασιν τής Έπιτροπῆς, έκάτερον των μερών δύναται να ζητήση από τον Γενικόν Γραμματέα των Ήνωμένων Έθνών να διορίση τον Πρόεδρον έντός περαιτέρω προθεσμίας εκ δύο μηνών.

Άρθρον XVI.

1. Έάν τό έν των μερών δέν προβῇ εις τον διορισμόν έν δικαιούται έντός τής καθοριζομένης προθεσμίας, ό Πρόεδρος, αϊτήσει τοϋ έτέρου μέρους, εκδικάζει μόνος την υπόθεσιν.

2. Πᾶσα χρεία προκύπτουσα έν τῇ Έπιτροπῇ δι' οίονδηποτε λόγον, θα αναπληροῦται κατά την αϋτήν διαδικασίαν ως και διά τον άρχικόν διορισμόν.

3. Ή Έπιτροπή θα καθορίξῃ την διαδικασίαν των έργασιών της.

4. Ή Έπιτροπή θα καθορίξῃ τον τόπον ή τους τόπους όπου θα έδρευῇ ως και πάντα τά άλλα, διοικητικής φύσεως, θέματα.

5. Έξαιρουμένης τής περιπτώσεως καθ' ήν ή άπόφασις εκδίδεται υπό μόνου τοϋ Προέδρου, πᾶσα άπόφασις τής Έπιτροπῆς θα λαμβάνεται κατά πλειοψηφίαν.

Άρθρον XVII.

Οϋδεμία αῖξησις των μελών τής επί των Αξιώσεων Έπιτροπῆς θα γίνηται εκ τοϋ λόγου ότι δύο ή πλείονα Κράτη ή έκτοξεύοντα Κράτη παρουσιάζονται από κοινού εις πᾶσαν ένώπιον τής Έπιτροπῆς διαδικασίαν. Τά οϋτως από κοινού

ἐνεργούντα ἢ ἀξιούντα Κράτη θὰ διορίζουν συλλογικῶς ἐν μέλῳ τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἐνὸς μόνου ἀξιούντος Κράτους. Ὅσακις δύο ἢ πλείονα ἐκτοξεύοντα Κράτη ἐνεργοῦν συλλογικῶς θὰ διορίζουν ἀπὸ κοινοῦ ἐν μέλῳ τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἐὰν τὰ ἀξιούντα Κράτη ἢ τὰ ἐκτοξεύοντα Κράτη δὲν διορίσουν τὰ ἀντίστοιχα μέλη των ἐντὸς τῆς καθοριζομένης περιόδου, ὁ Πρόεδρος θὰ ἐκδικάζῃ μόνος τὴν ὑπόθεσιν.

Ἄρθρον XVIII.

Ἡ ἐπὶ τῶν Ἀξιώσεων Ἐπιτροπὴ θὰ ἀποφασίζῃ περὶ τοῦ βασίμου τῆς ἀξιώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ θὰ καθορίζῃ τὸ τυχὸν πληρωτέον ποσόν.

Ἄρθρον XIX.

1. Ἡ ἐπὶ τῶν Ἀξιώσεων Ἐπιτροπὴ θὰ ἐνεργῇ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου XII.

2. Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ εἶναι ὁριστικὴ καὶ δεσμευτικὴ, ἐφ' ὅσον τὰ μέρη οὕτω συμφωνήσουν. Ἀλλως, ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἐκδίδῃ ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἔχουσαν συμβουλευτικὸν χαρακτῆρα, ἢν τὰ μέρη δέον νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς δέον νὰ εἶναι ἡτιολογημέναι.

3. Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἐκδίδῃ τὰς ἀποφάσεις της τὸ συντομώτερον δυνατόν οὐχὶ δὲ βραδύτερον τοῦ ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας συστάσεώς της, ἐκτὸς ἐὰν ἡ παράτασις τῆς προεδρίας ταύτης κρίνεται ἀναγκαία ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

4. Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ δημοσιεύῃ τὴν ἀπόφασίν της. Θὰ ἐκδίδῃ καὶ παραδίδῃ χειρωμένον ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεώς της εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν καὶ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ἄρθρον XX.

Τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἀξιώσεων Ἐπιτροπὴν ἐξόδα θὰ βαρύνουν ἐξ ἴσου τὰ μέρη, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἀποφασίσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ.

Ἄρθρον XXI.

Ἐὰν ἡ ὑπὸ ἀντικειμένου ἐκτοξευομένου εἰς τὸ διάστημα προκαλουμένη ζημία παρουσιάζῃ κίνδυνον εὐρυτέρας κλίμακος εἰς ἀνθρωπίνην ζωὴν ἢ θίγῃ σοβαρῶς τὰς συνθήκας διαβιώσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἢ τὴν λειτουργίαν ζωτικῶν κέντρων, τὰ Κράτη Μέλη, εἰδικῶς δὲ τὸ ἐκτοξεύον Κράτος, θὰ ἐξετάζουν τὴν δυνατότητα παροχῆς καταλλήλου καὶ ταχείας βοήθειας πρὸς τὸ Κράτος ὃ ὑπέστη τὴν ζημίαν, ὡς τὸ ζήτησιν. Ἐν τοῦτοις, οὐδὲν τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ὀριζομένων θὰ θίγῃ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, Κρατῶν - Μελῶν.

Ἄρθρον XXII.

1. Ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει, ἐξαιρουμένων τῶν ἄρθρων XXIV ἕως XXVII, αἱ ἀναφοραὶ εἰς Κράτη θὰ θεωρῶνται ὅτι ἰσχύουν καὶ εἰς πάντα διεθνή διακυβερνητικὸν ὄργανισμὸν ὅστις διεξάγει διαστημικὰς δραστηριότητας, ἐφ' ὅσον ὁ ὄργανισμὸς οὗτος ἔχει ἐθλῶσει τὴν ἀποδοχὴν τῶν ἐν τῇ Συμβάσει ταύτῃ δικαιωμάτων καὶ τὰς ὑποχρεώσεων, καὶ ἐὰν ἡ πλειοψηφία τῶν Κρατῶν - Μελῶν τοῦ Ὁργανισμοῦ τούτου, εἶναι Κράτη ὑπογράψαντα τὴν παροῦσαν Σύμβασιν καὶ τὴν συμφωνίαν ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῶν διεπουσῶν τὰς δραστηριότητας τῶν Κρατῶν εἰς τὴν ἐξερεύνησιν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ διαστήματος, συμπεριλαμβανομένης τῆς σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν οὐρανίων σωμάτων.

2. Τὰ κράτη μέλη παντὸς τοιοῦτου ὄργανισμοῦ ἄτινα ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν θὰ προβαίνουν εἰς πάντα τὰ ἀναγκαῖα διαβήματα διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν ὅτι ὁ ὄργανισμὸς οὗτος θὰ προβῇ εἰς δήλωσιν συμφώνως πρὸς τὴν προηγουμένην παράγραφον.

3. Ἐὰν διεθνὴς διακυβερνητικὸς ὄργανισμὸς εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμ-

βάσεως, ὁ ὄργανισμὸς οὗτος καὶ ὅσα τῶν μελῶν του εἶναι Κράτη ἔχοντα ὑπογράψαι τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, θὰ εὐθύνονται εἰς ὅλκληρον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅμως, ὅτι

α) Πᾶσα ἀξίωσις ἀποζημιώσεως διὰ τοιαύτην ζημίαν θὰ ὑποβάλλεται πρῶτον εἰς τὸν ὄργανισμὸν.

β) Μόνον ὅσακις ὁ ὄργανισμὸς δὲν ἔχῃ πληρώσει ἐντὸς προεδρίας ἑξ μηνῶν, πᾶν ποσὸν συμφωνηθέν ἢ καθορισθέν ὡς ὀφειλόμενον εἰς ἀποζημίωσιν τῆς τοιαύτης ζημίας, δύναται τὸ ἀξιῶν Κράτος νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν εὐθύνην τῶν μελῶν ἄτινα ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τούτου.

4. Πᾶσα ἀξίωσις, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως, δι' ἀποζημιώσιν σχετικῶς πρὸς ζημίαν προκληθεῖσαν εἰς ὄργανισμὸν ὅστις ἔχει προβῇ εἰς δήλωσιν συμφώνως πρὸς τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου τούτου, θὰ ὑποβάλλεται ὑπὸ Κράτους μέλους τοῦ ὄργανισμοῦ τούτου, τὸ ὁποῖον ὑπέγραψε τὴν παροῦσαν Σύμβασιν.

Ἄρθρον XXIII.

1. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως δὲν θίγουν ἐτέρας διεθνεῖς συμβάσεις τελούσας ἐν ἰσχύϊ, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ σχέσεις μεταξὺ τῶν υπογραψάντων τὰς συμφωνίας ταύτας Κρατῶν.

2. Οὐδεμία διάταξις τῆς παρούσης Συμβάσεως θὰ καλύψῃ Κράτη νὰ συνάπτουν διεθνεῖς συμβάσεις ἐπιβεβαιούσας, συμπληρούσας ἢ ἐπεκτεινούσας τὰς διατάξεις ταύτης.

Ἄρθρον XXIV.

1. Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ δύναται νὰ ὑπογραφῇ ὑφ' ἀπάντων τῶν Κρατῶν ἄνευ περιορισμοῦ. Πᾶν Κράτος, μὴ ὑπογράψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν πρὸ τῆς θέσεώς της ἐν ἰσχύϊ, συμφώνως πρὸς τὴν παρ. 3 τοῦ ἄρθρου τούτου, δύναται νὰ προσχωρήσῃ εἰς ταύτην ἐν παντὶ χρόνῳ.

2. Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ ὑπόκειται εἰς ἐπικύρωσιν παρὰ τῶν υπογράφοντων ταύτην Κρατῶν. Αἱ πράξεις ἐπικυρώσεως καὶ αἱ πράξεις προσχωρήσεως θὰ κατατίθεται εἰς τὰς Κυβερνήσεις τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Βορείου Ἰρλανδίας, τῆς Ἐνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, αἵτινες διὰ τοῦ παρόντος καθορίζονται ὡς Κυβερνήσεις Καταθέσεως τῶν τοιούτων πράξεων.

3. Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ ἅμα τῇ καταθέσει τῆς πέμπτης κατὰ σειράν πράξεως ἐπικυρώσεως.

4. Διὰ τὰ Κράτη ὧν αἱ πράξεις ἐπικυρώσεως ἢ προσχωρήσεως θὰ κατατίθενται μετὰ τὴν θέσιν της ἐν ἰσχύϊ, ἡ Σύμβασις αὕτη θὰ τίθεται ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὴν ἡμέραν καταθέσεως τῶν πράξεων ἐπικυρώσεως ἢ προσχωρήσεως.

5. Αἱ Κυβερνήσεις Καταθέσεως θὰ γνωρίζουν ἀμελλητί εἰς πάντα τὰ ὑπογράφοντα ἢ προσχωροῦντα κράτη τὴν ἡμερομηνίαν ἐκάστης ὑπογραφῆς, τὴν ἡμερομηνίαν καταθέσεως ἐκάστης πράξεως ἐπικυρώσεως καὶ προσχωρήσεως, εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, τὴν ἡμερομηνίαν τῆς θέσεώς της ἐν ἰσχύϊ, ὡς καὶ λοιπὰς κοινοποιήσεις.

6. Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ καταχωρῆται παρὰ τῶν Κυβερνήσεων Καταθέσεως συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 102 τοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ἄρθρον XXV.

Πᾶν Κράτος ὑπογράψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, δύναται νὰ προτείνῃ τροποποιήσεις τῆς Συμβάσεως ταύτης. Τροποποιήσεις θὰ τίθεται ἐν ἰσχύϊ δι' ἕκαστον Κράτος, ὑπογράψαν τὴν Σύμβασιν ταύτην, ἀποδεχόμενον τὰς τροποποιήσεις ἅμα τῇ ἀποδοχῇ των, παρὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν Κρατῶν μερῶν τῆς παρούσης Συμβάσεως, μετὰ ταῦτα δὲ δι' ἕκαστον τῶν ὑπολοίπων Κρατῶν, κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς παρ' αὐτοῦ ἀποδοχῆς των.

Ἄρθρον XXVI.

Δέκα ἔτη μετὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύι τῆς παρούσης Συμβάσεως, εἰς τὴν προσωρινὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν θὰ περιληφθῇ τὸ θέμα τῆς ἀναθεώρησεως τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἵνα κριθῇ, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς παρελθούσης ἐφαρμογῆς τῆς Συμβάσεως, ἐὰν ἀπαιτῆται ἀναθεώρησις αὐτῆς. Ἐν τούτοις, ὅποτεδήποτε μετὰ τὴν ἰσχύν τῆς Συμβάσεως ἐπὶ πέντε ἔτη, καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐνὸς τρίτου τῶν Κρατῶν μερῶν τῆς Συμβάσεως ταύτης, καὶ τῇ συμφωνίᾳ τῆς πλειοψηφίας τῶν Κρατῶν μερῶν, θὰ συγκαλεῖται διάσκεψις τῶν Κρατῶν μερῶν πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἄρθρον XXVII.

Πᾶν Κράτος μετέχον τῆς παρούσης Συμβάσεως δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν Σύμβασιν ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς θέσεώς της ἐν ἰσχύι, δι' ἐγγράφου κοινοποιήσεως πρὸς τὰς Κυβερνήσεις Καταθέσεως, ἡ καταγγελία δὲ αὕτη ἰσχύει μετὰ ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας λήψεως τῆς κοινοποιήσεως τῆς καταγγελίας.

Ἄρθρον XXVIII.

Ἡ παροῦσα Σύμβασις, ἥς τὰ εἰς τὴν Ἀγγλικήν, Ρωσικήν, Γαλλικήν, Ἰσπανικήν καὶ Κινεζικὴν κείμενα εἶναι ἐξ ἴσου αὐθεντικά, θὰ κατατεθῇ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῶν Κυβερνή-

σεων τῶν πράξεων ἐπικυρώσεως ἢ προσχωρήσεως. Ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων Καταθέσεως θὰ σταλοῦν εἰς τὰς Κυβερνήσεις τῶν ὑπογραφόντων καὶ προσχωρούντων Κρατῶν δεόντως κεχυρωμένα ἀντίγραφα τῆς Συμβάσεως ταύτης.

Ἄρθρον δεύτερον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1977

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΤΣΙΟΣ

ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Ἐδεωρῆθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαρτίου 1977

Ὁ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ